

PEDRONËAN A PAIN BUÁNMIA QUIRICA

Axa bëtsi bëtsi menuax Jesucristomi catamëcë unicama Pedronën quirica cuënëoxuan

¹ 'Ex cana Pedro, aín bana unicama ñuixunuan Jesucristonën caísa 'ain. Mitsun nëtënuax bëtsi bëtsi menu tsóti cuan 'aíshmi Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, Bitinia, a nëtëcamanu 'icë cana ènë quirica mitsu buáñmin.

² An sinánsabi oquin ainan 'inun ca Nucën Papa Diosan mitsu caísacëxa. Aín Bëru Ñunshin Upitan 'imicëxmi ainanshi 'aish ax quicësabi oi 'inun mitsu 'imianan ca Jesucristo bama cupí mitsun 'uchacama térénquin mitsun nuitu upí 'imiaxa. Usaími mitsux Nucën Papa Diosan nuibacëx 'icësamaira oi chuámarua 'aish bucucanti cana cuëenin.

Usai 'itia unin ñuia

³ Nucën Papa Dios, ax Nucën 'Ibu Jesucristonën Dios 'ianan aín Paparibi, a cananuna rabiti 'ain. An ca nu nuibaquin bamaxbia baísquia Jesucristo an nun 'uchacama téréncëxnu bacéntëcëncësa 'aish, ainan 'inun nu 'imiaxa, ènë nëtënuax ainan 'aíshnu aín nëtëuribi 'inun.

⁴ Nucën Papa Diosan ca mitsúxmi aín nëtënu abë 'itioquin mëníocëxa. A nëtënuax ca uisa ñubi, ènë nëtënuax 'icësari chëquianan cëñútima 'icën, anu ca uisa 'uchabi 'aíma 'icën. Usabi ca xénibua 'aínbì 'iti 'icën.

⁵ A nëtënu 'iisama pain 'aíshmi ènë nëtënuaxbi ami catamëtia isquin ca Nucën Papa Diosan

aín cushímni ñu 'atima 'aíma upíshi 'inun mitsu bérúanquin 'aquinia, an méníosabi oími Jesucristoa utécencébë aín nétenu abë tsónun.

6 Acama sinani camina mitsux uisa ñu cara 'icébëbi bënëtimu cuëenin, ènë menu 'aish téméraibi.

7 Ènëx ca ësa 'icën. Asérabi cara curishi 'icë isnuxun ca unin curi tsi rëquirucénu xaroquin tania. Usaribiti camina mitsux caramina ami catamëcë 'ai quixun isnuxun Nucën Papa Diosan tancë 'iti 'ain. Curi 'aíshbi ca cëñuti 'icën. Usa 'aínbì camina téméraquinbi Nucën Papa Diosmi catamëquin èncëma 'aish curisamaira 'iti 'ain. Us aquin tancëxbimi asérabi ami catamëti 'ain ca utécenquin Jesucristonën —asérabi 'ënan 'aish camina 'ebë 'aish cuëenti 'ai —quixun mitsu cati 'icën.

8 A isúnmabi camina mitsun Jesucristo sinanin. Usa 'ain camina a isaxmabi ami sinani chuámarua tani cuëeinra cuëenin, anúnmi uisairai caramina cuëeni quixun nu ñuixunti bana 'aíma 'aínbì.

9 Ami catamëcë cupí ca mitsun 'uchacama térëncë 'iananmi ainan 'inun Nucën Papa Diosan mitsu iémiaxa.

10 An Nucën Papa Dios quicë bana uni ñuixuncë unicaman ca —Nucën Papa Diosan ca aín 'uchacama térëanan uni ainan 'inun iémitti 'icë —quixun cuëñoquinbi uisai quicë cara a bana 'icë quixun 'unánma 'icën. 'Unáncatsi quiax ñucacanánquin Nucën Papa Diosan bana amiribi amiribi isquinbi ca 'unánma 'icën.

11 Cristo ènë menu ucëma 'aínbì ca aín Bëru Ñunshin Upitan sinánmicë 'ixun, an Nucën Papa Dios quicë bana uni ñuixuncë unicaman 'unáncëxa, témérax bamatancëx baísquitancëx ca Cristo aín Papasaribi 'Apu 'aish abë tsótí 'icë quixun.

Usaquin 'unánquin ca uisa uni cara Cristo 'iti 'icë quixun 'unántisa tanan uínsaran cara uti 'icë quixun 'unántisa tancëxa.

12 Usai Cristo 'itia Nucën Papa Diosan 'unánmicëxun ca atun isquinmabi, atun rëbúnqui 'ixun cananuna nun a ñucama isnuxun 'ai quixun 'unáncëxa. A bana Cristo ñui quicë, a ca a Nucën Papa Diosan naínua xucë aín Bëru Ñunshin Upitan 'amicëxun aín unicaman mitsu ñuixunia. A bana ca ángelcamanribi uisai quicë cara quixun cuaisa tania.

Jesucristomi catamëcë uníxa usai upí 'iti bana

13 Usa 'ain camina Jesucristonan 'ixun upí oquin sinani ax quicësabi oi 'iti 'ain. Iquin camina Nucën Papa Diosan ca abëmi aín nëtënu 'iti mëníocëxa quixun sinani cuëenquin Jesucristo anun uti nëtë caínti 'ain.

14 Ainan 'ixun ax quicësabi oquinshi ñu 'aquin camina béráma Jesucristomi catamëquin Nucën Papa Dios 'unáncëma 'ixunmi cuëean ñucama 'atécëntima 'ain.

15 Nucën Papa Dios, an mitsu ainan 'inun Jesucristomi sinánmia, ax ca uisa 'uchañumabi 'icën. Usa 'ain camina mitsúnribi aňu 'uchabi 'atima 'ain.

16 Ésai ca Nucën Papa Diosan bana cuënéo quia: “Ex uisa 'uchañumabi 'aish upíira 'ain camina mitsúxribimi upíira 'inun uisa 'uchabi 'atima 'ain”.

17 Nucën Papa Diosan ca camabi uni uisa ñu cara 'axa quixun isia. Usa 'ain camina mitsun —Nucën Papa Dios ax ca 'ën Papa 'icë —quixun sinani aín nëtënu 'inux ënë nëtënu pan 'iquin ñu 'atima 'atimi racuëquin upí ñuishi 'ati 'ain.

18 Mitsun raran Jesucristomi sinánti 'unánma 'aínmi usaribi oquin sinaniabi ca Nucën Papa Diosan ainan 'inun iémiquin mitsu Jesucristomi sinánmiaxa. Camina 'unanin, curi 'imainun curíqui 'imainun bëtsi ñucama axa cëñúti a cupíbi ca Nucën Papa Diosan mitsu iémicëma 'icën.

19 Usama ca. Judíos unicaman aín 'ucha cupí uisaíbi 'icëma carnero aín upíira rëmia 'aínbi ca aín imi 'apati Cristo bamacë a cupí mitsun 'ucha térénquin ainan 'inun Nucën Papa Diosan mitsu iémiaxa.

20 Cristo ca usai 'iti 'icë quixun ca camabi ñu unioisama pain 'ixunbi Nucën Papa Diosan mëníocëxa. Usaquian mënío 'ain ca aín uti nëtë sënëncëbëishi usai 'inux Cristo ënë menu uacëxa, mitsúxmi ami catamënun.

21 Usa 'ain camina an Jesucristo bamacëbi baísquimitancëxun aín nëtënu abë 'inun 'imicë cupí ami sinanin, Nucën Papa Dios an ca asérabi ax quicësabi oquin mitsu 'imiti 'icë quixun 'unani.

22 Aín Bëru Ñunshin Upitan 'imicëx Jesucristomi catamëti ax cuëñcësabi oi 'iquin axa mitsux 'icësaribiti Jesucristomi catamëcë unicamabë upiti nuibananuxun camina ñu 'atima 'ati ashiquin éan. Usa 'aish camina bërí 'icësamaira oi asérabi cuëñquin upí oquinra sinani atubë nuibanananti 'ain.

23 Unishi 'inuan aín titan tuacë 'aish ca uni bamaia. Usa 'aínbi ca axa xëníbua 'aínbi usabi 'iti, aín bana a cuatia Nucën Papa Diosan mitsu bacéntëcëncësa 'imiaxa.

24 Nucën Papa Diosan bana cuënëo ca ësai quia: Basix ca upí 'itancëxbi chushia. Ro uax ca upíira

'itancëxbi tiri qui nëtëtia. Usaribiti ca camabi uni bamaí aín upí nëtëtia.

25 Usa 'aínbì ca Nucën 'Ibu Diosan bana xënibua 'aínbì usabi 'ia.

Ēnë banax ca —Jesucristomi catamëti ca uni Nucën Papa Diosnan 'iti 'icë —quixuan aín unicaman mitsu ñuixuncë a 'icën.

2

1 Usa 'ain camina Nucën Papa Diosnan 'ixun ñu 'atimacama, cëmëti, uni paránti, nutsiti, unibë ñuiananti, acama ènti 'ain.

2 Bérí bacëncë tuacën ca anun caninuxun aín titan xuma 'ati cuëënia. Usaribi oquin camina Nucën Papa Diosan bana upí oquin 'unánti cuëënti 'ain, ainan 'aish aín cuëëcësabi oquin 'ai ami cushicë 'inuxun.

3 Usai 'i camina Nucën 'Ibu Diosmi sinánquin ax ca asérabi upí 'icë quixun 'unáncë 'aish aín bana 'unánti cuëënti 'ain.

Cristo ami xubu raroti maxáxsa

4 Usa 'ain camina axa bamatimoí tsócë, Jesucristo, a sinani ami catamëti 'ain. Judíos unían cuëëncëma 'áishbi ca anun cuëënquin Nucën Papa Diosan iscëx ax upíira 'icën. Unían xubu 'aquin maxax upí ami xubu raroti caíscë usaribi ca Jesucristo 'icën.

5 Usa 'ain camina mitsux a xubumi bucúnrucë maxáxsa 'ain. Jesucristomi catamëcë 'áishmi asaribi upí 'inun ca Nucën Papa Diosan ainan 'inun mitsu 'imiaxa. Usa 'ain camina Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upía mitsubë cupí bëtsibë bëtsibë nuibanani, bëtsin sináncësaribi oquin sinani achúshisa 'ain. Usa 'ixun camina Jesucristo

cupí ainan 'ixun Nucën Papa Dios cuëëncësabi oquin ñu 'anan a rabianan unicama a ñucáxunti 'ain.

⁶ Nucën Papa Diosan bana cuënëo ax ca èsai quia: 'Ën cana maxax upí nancësa oquin uni achúshi, Sión cacë matá me anua Jerusalén 'icë, anua 'inun 'imiti 'ain. Unían xubu 'anuxun maxax upí ami xubu raroti caíscë usaribi oquin 'ën caíscë ca ax 'icën. Axa ami catamëcë unicaman ca isti 'icën, an ca asérabi ax quicësabi oquin atu 'aquinia quixun.

⁷ Ami catamëcë 'ixun camina mitsun anun cuëëncë ñu upí sináncësamaira oquin a sinánti 'ain. Mitsux usai 'icëbëbi ca axa ami catamëcëma unicamax Nucën Papa Diosan bana cuënëo èsai quicësa 'icën:

An maxax xubuacë unían bitancëxun a cuëëñquinma racáncë 'aíshbi ca a maxax bërí amia xubu cushicë 'icën, itá upímia xubu cushicë usaribiti.

⁸ Imainun ca Nucën Papa Diosan bana èsai quia: A maxáxmi ca uni raírinëx tatíqui chacáti 'icën, a maxax chami chacati ca nipacëti 'icën.

Maxax ñui quicë 'aíshbi ca a bana Cristo ñui quicë 'icën. An Jesusan bana cuakinbi asérabi ami catamëquin aín bana quicësabi oquin 'acëma ax ca uni maxáxmi tatíqui nipacëcësaribi 'icën. Ui unicamax cara usai 'iti 'icë quixun ca Nucën Papa Diosan béráma 'unáncëxa.

Nucën Papa Diosnan unicama ñuicë bana

⁹ A unicama usa 'aínbì camina mitsux Nucën Papa Diosan ainan 'inun caísa 'ain. Usa 'ixun

camina ax cuëëncësabi oquin 'anan aín unicama a ñucáxunin. Camina an 'imicëx upí 'aish aín uni 'ain. Usa 'ixunmi a rabiquin an 'acë ñucama camabi uni ñuixunun ca Nucën Papa Diosan mitsu ainan 'inun caísacëxa. Mitsux bëráma bëánquibucënu nicësa 'iá 'aishbi camina bérí an 'imicëx xabánu nicësa 'ain, axa mitsubë 'ain.

¹⁰ Béráma Nucën Papa Dios 'unáncëma 'iá 'aishbi camina mitsux bérí aín uni 'ain. An ca mitsu nuibaquin 'aquieti 'icë quixun 'unáncëma 'icëbia Nucën Papa Diosan nuibaquin mitsun 'uchacama térénxuan 'aish camina ainan 'ain.

Nucën Papa Dios cuëëncësabi oi 'iti bana

¹¹ 'En nuibacë xucéantu, cana mitsu cain, Nucën Papa Dios mitsun 'Apu 'ain ca aín nëtëx mitsunari bi 'icën. Usa 'ain camina ënë menu 'aish unia aín menumabi 'icësaribi 'ain. Usa 'aish camina anbia 'atimaquin sináncë cupía 'atima ñu 'acë uníxa 'icësaribiti 'itima 'ain. Usa unix ca Nucën Papa Diosbë upí 'ima.

¹² An Nucën Papa Diosan bana 'unáncëma unicaman isnun camina mitsux upitax bucuti 'ain. Usaími 'ia isi ca atux an ñu 'atima 'acë uni 'acësa oquin mitsu ñui 'atimati banacë 'aishbi mitsúnmì upí oquin ñu 'aia isá 'ixun anúan an camabi unin ñu 'acë isti nëtëñ Nucën Papa Dios rabiti 'icën.

¹³ Nucën 'Ibu Jesucristomi sináncë 'ixun camina camaxunbi mitsun 'apucama ënë menua unin 'apu 'imicë, axa quicësabi oquin ñu 'ati 'ain. Amiira unicama cushicë 'apucëñunbi,

¹⁴ camina an anécë aín unicaman banaribi tanti 'ain. Atux ca unían uisa ñu cara 'aia mëniónuan 'apun 'imicë 'icën. An 'amicëxun ca atun axa 'uchacë uni usaquin 'atëcëñxunma 'anun castícania.

Usaquin 'anan ca an ñu upí 'acë unicama a nuibaquin –mix camina upí 'ai –quixun caia.

¹⁵ Mitsúnmi upí ñuishi 'ati ca Nucën Papa Dios cuëenia. Usaquinmi 'aia isi ca an Nucën Papa Diosan bana 'unáncëma 'ixun an upí oquin simáncëma unicama ax mitsumi uisaíbi banatima 'icën.

¹⁶ Mitsun upí ñuishi 'ai camina 'apucamami racuëtima 'ain. Usa 'aíshbi camina –'ëx cana camabi unin iscëx upí uni 'ai –quixun sinánquin amo cëmëanan ñu 'atima unéxun 'ati sinántima 'ain. An asérabi Nucën Papa Dios cuëëncësabi oquinshi 'acë unisa camina 'iti 'ain.

¹⁷ Camabi uni camina upí oti 'ain. Axa Jescristomi catamëcë unicama camina nuibati 'ain. Nucën Papa Diosmi camina racuëti 'ain. Racuëanan camina mitsun 'apu quicësabi oquin ñu 'ati 'ain.

Cristo tëmërasaribi oía aín unicamax tëmërati bana

¹⁸ Uni ñu mëëxuncë 'ixun camina ami ñu mëëxuncë unían mi 'amicëxun 'aisama tanquinma a 'anúan mitsu cacë ñu a upí oquin 'axunti 'ain. Usaquin camina an mitsu nuibacë unishima, an mitsu nuibacëma uniribi upí oquin ñu 'axunti 'ain.

¹⁹ An ñu mëëxuncë unían upí oquin ñu mëëxuncëxunbia an ñu mëëmicë unin 'atimoquin tëmëramicëxunbi ca an uni ñu mëëxuncë unin –'ëx cana Nucën Papa Diosnan 'ai –quixun sinánquin tanshiti 'icën. Usai 'iti ca Nucën Papa Diosan iscëx upí 'icën.

²⁰ Usa 'aínbì ca upí oquin ñu mëëiama, an mitsu ñu mëëmicë unin mitsu 'atimoquin tëmëramicëxunmi tanshitiabi Nucën Papa Diosan mitsu upí isima, mitsun 'ucha cupía usoquin

mitsu 'aia isquin. Isanan ca upí oquinmi ñu mëëxuncëxunbia an mitsu ñu mëëmicë unin 'atimoquin témëramicëxunmi tanshitia Nucën Papa Diosan mitsu upí isia.

²¹ Usaími 'inun ca Nucën Papa Diosan mitsu aín uni 'imiaxa. Cristonën ca ñu 'atima 'acëma 'ixunbi mitsu cupí téméracëxa. Usaribi oquin camina ñu atima 'acëma 'aish témëraquinbi tanshiti 'ain.

²² Cristonën ca uisa ñu 'atimabi 'ama 'icën. 'Anan ca uisaquìnbi uni paránma 'icën.

²³ Unían ami nishquin ñu cacëxunbi ca usaribi oquin cáma 'icën. Usa 'ixun ca unían 'atimoquin témëramicëxunbi uni —cana mi cupiti 'ai —quixun cáma 'icën. Cupiti sinánquinma ca —'en Papa Diosan cuni ca upí oquin isquin mëníoti 'icë —quixun sináncëxa.

²⁴ Nun 'uchacama cëñucë 'aíshnu amiribishi ñu 'atima 'atécënima, ñu upíshi 'ai tsónun ca Cristo nun 'uchacama bicë cupí i curúsocënu bamacëxa. Mitsúxmi ñu 'atima 'ai 'insíncësa 'aíshbi upí 'inun ca ax 'aisamaira oquin paë ténëi bamacëxa.

²⁵ Carneronëxa 'ibuñuma 'aish 'icësari camina mitsux 'iacën. Usa 'iá 'aíshbi camina sinanati Cristomi catamëan. Amia catamëcëxuan aín 'ibun carnero béruançësa oquin ca an upími 'inun mitsu bérúanquin 'aquinia.

3

Usai uni aín xanubë 'iti bana

¹ Xanucama, mitsuribi cana cain, min bënëan cacëxun cuaquein 'atimaquin sinanima camina abë upí 'iti 'ain. Usaími mitsux 'icëbë ca min bënë, Cristo ñui quicë bana cuaisama tancë 'aíshbi, min cacëxmbi upitax 'ia isi sinanati 'icën,

2 mixmi upí sinánñu 'aish abë upí 'ain.

3 Upíira upí 'iisa tanquin camina min bu 'aisamaira oquin mënionan, curi ñun mënlocanan, chupa cupíira cupícë pañutima 'ain.

4 Usai 'ima camina mitsux upí sinánñu 'aish bëtsibë nishanania upitishi banati 'ain. Usai 'ia isquin ca bëtsin sinánti 'icëن —a xanux ca aín nuitu upí 'icë —quixun. Usai upí 'iti ax cuni ca uisa 'aíshbi cëñutima. Usai 'imi mitsux upí 'icë isi ca Nucën Papa Dios cuëënia.

5 Usairibi ca an Nucën Papa Dios cuëëncësabi oquin 'aisa tancë xanucamaxribi 'iacëxa. Nucën Papa Diosmi catamëanan aín bana cuáquin ca aín bënë quicësabi oquin 'acëxa.

6 Usaribi oquin ca Saran aín bënë Abraham cuëëncësabi oquin 'anan aín bënë 'icëbi —'ën 'ibu —cacëxa. Mitsúxribi ñu upíshi 'anan, Nucën Papa Diosmi catamëti, uisa ñu cara 'icëbëbi racuécëma 'aish camina Sara 'iásaribi 'iti 'ain.

7 Xanuñu unicamaribi cana ésaquin cain, min xanubë camina upí oquin sinani nuibananti 'ain. Axa xanu 'aish cushima cupíshima, mix 'icësaribitia ax Nucën Papa Diosmi catamëcë cupí camina a nuibaquin 'aquieti 'ain, mitsúnmi usoquin 'aia isquian Nucën Papa Diosan mitsúnmi a ñucácë bana upí oquin cuati cupí.

Jesucristomi catamëquin upí ñu 'acë cupía ax téméracë unicama

8 Ènë banaribi cana mitsu cain, axa Jesucristomi catamëcë uni raírinën sináncësaribi oquin sinani camina atubë nuibananti 'ain, atúxa mitsun xucënsaribi 'ain. Camina bëtsibë camáxbi nuibanani 'aquiñani rabítima 'ain.

9 An mitsu 'atimocë unicama camina cupiquin aribi 'atimotima 'ain. Axa mitsumi 'atimati banacë unimi camina mitsúxribi 'atimati banatima 'ain. Usai 'imi bëtsibë nuibanani upitax bucunun ca Nucën Papa Diosan ainan 'inun mitsu caísacëxa.

10 Ësaribi ca Nucën Papa Diosan bana cuëñéo quia:

Ax upitax tsótisa tancë unix ca ñu 'aisama ñui banaima 'ianan cémëi banatima 'icën.

11 Ñu 'aisama 'ati ënquin ca ñu upíshi 'ati 'icën. Nishananíma ca unibë upíshi 'iti 'icën.

12 Usai 'iquin ca 'unánti 'icën, Nucën 'Ibu Diosan ca an upí ñu 'acë unicama bérúanquin 'aquinquin aín bana cuaquein an ñucácësabi oquin 'aquinia quixun. Usa 'ixunbi ca an ñu 'atima 'acë unicama an 'aquinima.

13 Mitsúnmi upí ñu 'aia isía mitsu ñui uni mimi manáncëxbi ca cémëi quicë 'iti 'icën.

14 Mitsúnmi ñu upí 'acë cupí téméraibi camina Nucën Papa Diosan 'aquinçëx cuëënti 'ain. Mimia uni 'icéxbi camina racuëti masá nuitutima 'ain.

15 Usai 'íma camina min nuitu mëu –Cristo ca asérabi 'én 'ibu 'icë –quixun sinani ami catamëti 'ain. Unin mitsu –uisa cupí caramina Jesucristomi catamëquin abë tsoti sinani –quixun ñucácëxun anun cati bana 'unáncë camina 'iti 'ain. Usa 'ixun camina céruti rabíquinma upí oquinshi cati 'ain.

16 A sinani masá nuitunuxun ñu 'atima 'áima camina chuámashi 'iti 'ain. Usaími mitsux Cristonën 'imicëx upitax 'ia isi ca an mitsu 'atimaquin ñuicë unicama –nuxnu quicë bana ax ca cémë 'icë –quixun sinani rabínti 'icën.

17 Axa cuëëncëbëa, Nucën Papa Diosan uni aín ñu upí 'acë, a cupí témérati asábi 'aínbì ca an ñu 'atima 'acë cupía uni témérati ax aín 'uchabi 'icëñ.

18 Ax upí 'aíshbi ca Cristo camabi unin 'ucha cupí achúshitishi bamacëxa, unicama ami catamëti Nucën Papa Diosnan 'inun. Uni 'aish bamatancëxbì aín namibë aín bëru ñunshin 'itëcëni baísquiax ca bëtsi 'iacëxa.

19 Cristo bamatancëx baísquicëma pain 'ixun ca anua bama unicaman bëru ñunshin sipuacësa 'icë, anu cuanxun bana ñuixuancëxa.

20 Bamacëma pain 'ixun ca a unicaman Nucën Papa Dios cuëëncësabi oquin 'aisama tancëxa. Noénëan aín manë nunti 'amainun ca unicama aín ñu 'atima 'acëcama ënum quixun Nucën Papa Diosan caíancëxa. Caíncëxunbia aín ñu 'atima 'acë ëncëma 'icëa aín patsan bacan cëñumainun ca 'itsamashi ocho uníxëshi manë nunti mëu atsini iéacëxa.

21 Nucën Papa Diosan sinánmicëxa Noé manë nuntinu 'iruax iéasa, usaribiti cananuna nuxribi Nucën Papa Diosmi catamëti 'unpaxan nashimicë 'aish iëtin. Nun namia chuañuma 'inun cananuna nashimicë 'itima 'ain. Usai íma cananuna —Jesucristo baísquia cupía Nucën Papa Diosan nu upí 'imicë 'aish cananuna nun 'uchacama térënce 'aish an iscëx upí 'ai —quixun sinani nashimicë 'ain.

22 Baísquitancëx naínu cuan 'aish ca Jesucristo ax Nucën Papa Diosbë 'Apu 'aish aín mëqueu 'icëñ. Usa 'icë ca ángelcama 'imainun uisa cushi cara anribi aín bana cuatia.

*Nucën Papa Diosan a 'anun nu 'imicësabi oquin
ñu upí oquin 'ati*

¹ Uni 'ixun ca Cristonën téméraquin paë tancëxa. Usa 'ain camina 'unánti 'ain, mitsúnribi camina — sapi cana téméraquin paë tanti 'ai —quixun sinánti 'ain. Uin cara Jesucristonan cupí téméraquin paë tanxa an ca ñu 'atima 'ai 'uchati éanxa.

² Usa 'ixun ca axa Jesucristomi sináncëma unin sináncësa oquin sinanima Nucën Papa Dios cuéëncësa oishi 'ia, anúan bamati nëtëa 'itámainun.

³ Béráma camina axa Nucën Papa Diosmi sináncëma unicaman 'acësaribi oquin ñunshínquin ñu 'atima 'anan paëanan, paénxun pi sharánan Nucën Papa Dios rabiquinma unían anbi sinánxun 'acë ñuishi rabiaciën. Usaquin 'aquinbi camina a ñucama éancën.

⁴ Usai 'iquinmi atubëtan ñu 'atécëniama oquin ca unin —uisa cupí cara nubë niquinbi nu éanxa — quixun sinánquin mitsu 'atimaquin ñuia.

⁵ Mitsu ñuiabi ca ax utëcënquin Cristonën a unicama 'imainun camabi uniribi, axa bamacëmacama 'imainun bamacëcamaribi —uisa carana énë unicama oti 'ai —quixun isti 'icën, an 'acë ñucama 'unánquin.

⁶ Usai ca 'iti 'icë quixuan 'unánun ca bamacëma pain 'ixuan unicaman cuanun aín unicaman Cristo ñui quicë bana ñuixunia. A bana cuati Jesucristomi catamëcë 'aish ca aín unicama, camabi uni 'icësaribiti bamati 'aíshbi, Nucën Papa Dios 'icësaribiti nëtëtimoi tsótí 'icën.

⁷ Anúan énë menu 'icë ñucama cëñúti nëtë ca 'uramatia. Usa 'ain camina camabi nëtën upí oquin sinani Nucën Papa Diosbë banati 'ain.

8 'Ianan camina mitsux asérabi nishananima nuibanani upitax bucuti 'ain. Bëtsi uni nuibacë 'ixun ca unin a unin 'uchacama ñuiquinma manuia.

9 Min xubunua aia camina bëtsi uni biisama tani bëtsi sinánquinma upí oquinshi biti 'ain.

10 Mitsúnmi raíri uni 'aquinun ca Nucën Papa Diosan uisa ñu caramina 'ati 'ai quixun mitsu 'imia. Usa 'ain camina Nucën Papa Diosan mitsu achúshi achúshi bëtsi bëtsi ñu mëëti 'anun 'imicë 'ixun mitsun ñu mëëti upí oquin 'ati 'ain.

11 Uix cara banati 'icë, ax ca Nucën Papa Diosan sinánmicësabi oi banati 'icën. Uin cara raíri uni ñu 'axunia an ca Nucën Papa Diosan cushiocëxun upí oquin 'ati 'icën. Usoquin camina Jesucristonan 'ixun, aña ñu caramina 'ai a Nucën Papa Diosa cuëéntanun 'ati 'ain. Ax 'Apuira 'aish cushiira 'icë ca camabi unin rabiti 'icën, nëtë xénibua 'áinbi. Usaquin ca 'ati 'icën.

Jesucristonan 'aish témérati

12 'En nuibacë xucéantu, mitsúnmi asérabi caramina Jesucristomi catamëti quixun 'unánuan bëtsi bëtsi ñu 'icëbë téméraibi camina ratuti –uisa cupí carana èsai 'i –quiaz bënétima 'ain. Camina sinánti 'ain, axa Jesucristomi catamëcë unicamax ca usari 'ia quixun.

13 Bënéquinma camina sinánti 'ain, ami nishquian unin bëtsi bëtsi ocëxa Cristo témerasaribi oquin cananuna nunribi témérai quixun. Usaquin sinani camina téméraibi cuëénti 'ain, usaribiti 'Apuira 'áisha Cristo aia isi cuëénux.

14 Cristonan cupía unin mitsumi nishquin 'ati-maquin ñuicëxbi camina Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upí cushiira, axa mitsubë 'ain, cuëénti

'ain. Unían 'atimaquin ñuiabi camina mitsun Cristo rabin.

¹⁵ Mitsua Jesucristonan cupí unin bëtsi bëtsi ocëx camina a sinani rabíntima 'ain. Usa 'aíshbi camina uni 'acë cupí 'ianan ñu mëcamacë cupí 'ianan ñu 'atima 'acë cupí 'ianan ñuiyanancë cupími téméracë a sinani rabínti 'ain.

¹⁶ Usaquin ñu 'acëma 'aíshbi Cristonan 'icë cupía unin témëramicëxbi camina rabíntima 'ain. Rabínquinma camina Nucën Papa Dios rabiti 'ain, mitsúxmi asérabi ainan cupí.

¹⁷ An aín bana 'acë unibi ca Nucën Papa Diosan uisai cara 'ia quixun isia. Usa 'ixun ca an aín bana cuacëma unicama aira atun ñu 'atima 'acë isquin uisaira cara oti 'icë usoquin 'ati 'icën.

¹⁸ ¿Atux aín ñu 'atima 'acë énquin ñu upí 'acë 'aíshbia, aín unicama iétima 'aíshbi iëcë 'ain, cara ax ami catamëcëma 'uchañu unicama uisairai 'iti 'ic?

¹⁹ Usa 'ain camina téméraibi —Nucën Papa Dios cuéëncëbë cana èsai 'i —quixun sinánquin mitsun 'acësabi oquin upí ñuishí 'anan Nucën Papa Dios, an mitsu unio, an bérúanun ami catamëti 'ain, an ca aín quicësabi oquin 'ë bérúanti 'icë quixun 'unani.

5

Axa Jesucristomi catamëcë unicama 'ësëti bana

¹ Axa Jesucristomi catamëcë unin cushicamasaribi cana 'èx 'ain. Usa 'ixun cana atúan 'acësaribi oquin Cristo camabi unin 'ucha cupía témëra, a ñuiquin bana ñuixunin. 'Anan cana atúxa 'icësaribiti Cristo utëcëncëbë aín nëtënu abë 'iti sinanin. Usa 'ixun cana axa Jesucristomi catamëcë unin cushicama mitsu èsaquin cain:

² Atun cushicama 'ixun camina Nucën Papa Diosan unicama bana ñuixunquin, atúxa upí ntituñu 'aish chuámarua bucunun 'aquitni 'ain. An carnero bérúancë unin aín carnero 'acésaribi oquin camina a unicama upía 'inun bérúanti 'ain. Usoquinmi 'anúan mitsu unin caíscë cupíshima camina asérabi 'aisa tanquin 'ati 'ain. 'Anan camina curíqui biti sinánxuinshima minbi asérabi 'aquinsa tanquin 'ati 'ain.

³ 'Apúxa unían ax quicësa oquinshi 'anun quiax quicësaribiti camina banatima 'ain. Usari íma camina mitsúnmì bana ñuixuncë unicamaxa usaribiti 'inun, upishi 'iti 'ain.

⁴ Usoquin 'aia ca Jesucristo, unin 'acésamaira oquian an aín unicama bérúancë, an utécënquin mitsu —asábi ca —quixun catancëxun aín nötënuaxmi xénibua 'aínbi abë cuëénun mitsu 'imiti 'icën. Ènë nötënuax cuaiquin canania uisa ñu cara 'ináncëxun bitsia uni cuëncëbëbi ca an bicë ñu chéquia. Usaíá uni 'icë 'aínbi camina mitsux xénibua 'aínbi Nucën Papa Diosbë 'aish cuëénti 'ain.

⁵ Usaribi oquin cana bëná unicama ésaquin cain, mitsun cushicaman bana camina timaquinma cuati 'ain:

Nucën Papa Dios ca unia rabíti cuëénima. Usa 'ixunbi ca axa rabícëma unicama nuibaquin 'aquinia.

Usa 'ain camina —'ëx cana bëtsi unisamaira 'ai —quixun sinanima camáxbi bëtsin sináncësaribi oquin sinani upiti 'ëséananti 'ain.

⁶ Usa 'ain camina aín bana timaima uisa ñu cara 'icëbëbi bënëtima Nucën Papa Dios 'Apuira ami catamëti 'ain. Usaími 'ia ca an anúan 'ati nëtë

ucëbëtan uisai cara 'iquin téméracë 'aíshbimi usai 'icëmasa 'ianan asábiira 'inun mitsu 'imiti 'icën.

⁷ Uisaquin sinani caramina masá nuituti, añu ñu sinani caramina racuëti, a ñuiquin camina Nucën Papa Dios cati 'ain, an ca mitsu nuibaquin bërúanquin 'aquinia quixun 'unánquin.

⁸ Paru 'inúan cuëérui aín piti bari nicësa, usaribiti ca ñunshin 'atimanën 'apu, uni ñu 'atima 'anun quixun sinánmianan Nucën Papa Diosmi sinánti ënminuxun bari nitsia. Usa 'ain camina mitsua paránti rabanan bërúancati 'ain.

⁹ Usa 'ixun camina ñunshin 'atimanën 'apúan ñu 'atima 'amitisa tancëxunbi Jesucristomi catamëquin usa ñu 'atima 'ain. Camina 'unánti 'ain, mitsu 'acësaribi oquin ca ñunshin 'atimanën 'apun, camabi menu 'icë axa Jesucristomi catamëcë unicama tania quixun.

¹⁰ Usabi 'inúxmabimi téméracë ca Nucën Papa Diosan mitsu cushioquin Jesucristosaribi upí 'inun mitsu 'imianan —aín bana quicësabi oi cana asérabi 'iti 'ai —quixun 'unani ami cushionun mitsu 'imiti 'icën. Ax ca an mitsu nuibaquin 'aquinçë 'ianan Jesucristonan cupí abëmi xënibua 'aínbi upitax 'inun caíscë a 'icën.

¹¹ Camabi unin ca Nucën Papa Dios rabiti 'icën, nëtë xënibua 'aínbi. Cëñútimoí ca axira cushiira 'Apu 'ia. Usai ca 'ia.

Bërúanxa 'inúan Pedronën Jesucristomi catamëcë unicama ca

¹² Nucën xucën Silvano, ax ca 'en iscëx upiti Jesucristomi sináncë 'icën. Usa 'ain cana an mitsu buánxunun ënë quirica mitsu 'axuan. Ënë quiricanu 'ëséanan cana mitsu cain, an mitsu upí oquin

cushionan 'aquincë cupí camina asérabi 'unánti 'ain, uisaira oquin cara Nucën Papa Diosan mitsu nuibatia quixun. A énima camina mixmi 'icésabi oi ami upiti catamëti 'ain.

¹³ Babilonianu 'icë axa Jesucristomi catamëcë unicama, mitsu 'acésaribi oquian Nucën Papa Diosan ainan 'inun caíscë, acaman ca bërúanxmi 'icanun 'én mitsu canun 'é caxa. Marcos, 'én bëchicësa, anribi ca bërúanxmi 'inun 'én mi canun 'é caxa.

¹⁴ Jesucristo cupí micamaxbi xucënsa 'aish camina nuibanani bërúanx 'inun bëtsibë bëtsibë cananti 'ain.

Uicamax cara Jesucristonan 'icë ax chuámarua bucucanti cana cuëënин. Ashi, Pedro.

**Nukën 'Ibu Diosan ain unikama 'inan ain
bana**
New Testament in Cashibo-Cacataibo
(PE:cbr:Cashibo-Cacataibo)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cashibo-Cacataibo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cashibo-Cacataibo

cbr

Peru

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cashibo-Cacataibo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

xx

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
c8d73d75-386c-5f5e-a601-116dba3dae9b